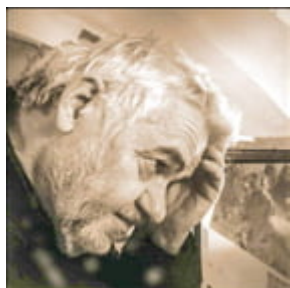

Ucraina: rezolvare Moscova-Washington sau Moscova-Kiev?

CORNELIU VLAD

Opinia prevalentă a analiștilor de diverse orientări este că, în criza din Ucraina, Statele Unite urmăresc, în primul rând, stoparea mersului ascendent al Rusiei către clubul marilor puteri ale lumii și împiedicarea eforturilor Moscovei de recuperare a poziției sale de prim rang în ierarhia mondială, pe care o deținea în timpul URSS. Rusia nu mai trebuie să ajungă ceea ce a fost cândva URSS, iar pentru aceasta “trebuie ocupată cu ceva”, cum se exprima un analist occidental. “Lupta pentru una dintre zonele cele mai strategice ale lumii a luat o turnură interesantă”, constata, într-o manieră apropiată de cinism, analistul George Friedman de la Stratfor la începutul lui 2014. Când un experimentat – adică, între altele, și blazat – observator al mersului lumii de azi cum este Friedman spune despre ce se întâmplă în Ucraina că promite să fie interesant, trebuie văzut de ce. “Interesant” este, oricum, prea puțin spus. Căci este pentru prima dată, după prăbușirea URSS, când se încearcă o nouă dezmembrare a spațiului tradițional – și imperial – rus. Este adevărat, nu e în pericol de secesiune Federația Rusă; chiar dacă presa de la Moscova – și chiar demnitari de rang înalt – învinuiesc Occidentul, și în primul rând Statele Unite, că prin acțiunile lor în sprijinul autorităților de la Kiev nu urmăresc doar ruperea Ucrainei de Rusia, ci mai ales destabilizarea și răsturnarea actualei conduceri de la Moscova, mai precis a președintelui Putin. Occidentul folosește conflictul ucrainean pentru “a izola Rusia, a-i asfixia economia și pentru a-l alunga pe Vladimir Putin” de la putere, declara la 21 ianuarie 2015 purtătorul de cuvânt al președinției ruse, Dmitri Peskov. Occidentul, accentua demnitarul rus, “încearcă să-l izoleze pe Vladimir Putin pe scena politică internațională, să asfixieze economia rusă, toate acestea pentru a-l răsturna pe Putin”. “Iar dacă nu ar fi fost Crimeea sau estul Ucrainei, cancelariile occidentale ar fi găsit un alt pretext”, – declara Peskov, făcând trimitere către sancțiunile economice aplicate Rusiei.

Dacă Occidentul, de fapt Washingtonul, ar intenționa într-adevăr să-l “anihileze” pe liderul de la Kremlin și să schimbe conducerea de la Moscova, criza ucraineană ar lua o turnură deosebit de periculoasă, căci ar fi pentru prima oară după prăbușirea URSS când Vestul ar reveni la vechiul său plan, apărut încă de la instaurarea puterii bolșevice în 1917 la Sankt Petersburg și Moscova, de răsturnare, cu sprijin din afară, a regimului din Rusia. Dar cred oare cu adevărat liderii de la Moscova că Occidentul urmărește, de fapt, prin criza din Ucraina să schimbe regimul Putin? Întrebarea este cu atât mai justificată cu cât acuze grave în acest sens formulează nu numai mass media sau oameni politici de rang subaltern din capitala Rusiei ci însuși președintele Putin. Occidentul încearcă “să pună ursul rus în lanț și să-i smulgă colții și ghearele”, declara, pe înțelesul tuturor, liderul de la Kremlin la conferința sa de presă din 18 decembrie 2014.

Occidentul nu are interesul să intre în război cu Rusia – susține comentatorul rus Vitali Tretiakov. Obiectivul său este de a slăbi la maximum Rusia ca rival geopolitic. Metodele de subminare la care se recurge sunt presiunea politico-militară și economică, precum și retorica propagandistă. În plus, Occidentul a împins Rusia în spirala, foarte costisitoare, a cursei înarmărilor, pentru a forța guvernul să reducă la maximum cheltuielile sociale, în scopul de a provoca furia maselor, ba poate chiar o

revoltă.

Prin criza din Ucraina, Moscovei i s-a pus totuși în față alternativa unui război, dar unul chiar în spațiul post-sovietic, un război în care beligerantul nu este Occidentul sau vreuna din construcțiile sale, ci statul cel mai apropiat rușilor, Ucraina. Așadar, un război nu direct, ci, cum s-a încetățenit în protocolul ipocrit din vremea războiului rece, "prin procură", adică așa cum s-au purtat și războaiele din Coreea și Vietnam. Când remarcă "turnura interesantă" pe care a luat-o "una dintre zonele cele mai strategice ale lumii", George Friedman se referă la faptul că Washingtonul a trecut de la o politică militară intervenționistă - care și-a arătat de altfel limitele, adăugă el - și care a fost practică în ultimii ani în Irak, Afganistan, Libia, la o "strategie a echilibrului puterilor", care profită de "schisme" locale pentru a încleșta și vulnerabiliza beligeranții, astfel încât Washingtonul să poată gestiona "din spate", "de la distanță", "de sus", conflictul și mai ales acordurile la care se va ajunge după conflict.

Dacă atenția Rusiei e concentrată pe Ucraina, spune Friedman, aceasta scurtează mâna Rusiei întinsă spre problemele Siriei, Irakului și Orientului Mijlociu. Și, în același timp, Rusiei i se reamintește că puterea americană este „foarte dezvoltată”. Dar chiar dacă "jocul eșuează", își continuă Friedman raționamentul, americanii își vor fi dovedit forța lor rușilor, care vor trebui să fie atenți la propriile frontiere. Moscovei i se va crea "o problemă și un sentiment de insecuritate pentru Rusia".

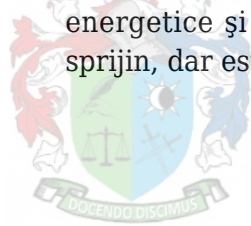
INDEPENDENȚA
*Independența
prin Cultură*

Analizii occidentali identifică și o altă țintă geostrategică importantă urmărită de Washington prin criza ucraineană și anume preîntâmpinarea sau deșeurarea tentativelor de apropiere între Rusia și Uniunea Europeană. Un asemenea construct ar putea deveni în viitor un tip de alianță cu aspirații de challenger al Americii în plan european, dar poate și în plan internațional. "După căderea Berlinului, în noiembrie 1989, observa generalul francez în rezervă Jean-Bernard Pinatel, strategii și oamenii politici americani au perceput o amenințare principală: o apropiere iar apoi o alianță între Europa și Rusia ar contesta supremația mondială a Statelor Unite".

Washingtonul - extinde aria acestei ipoteze de lucru analistul francez Pierre-Emmanuel Thomann - elaborează și "politici cu consecințe destabilizatoare pentru o eventuală unificare a continentului eurasiatic, precum extinderea NATO, scutul antirachetă și tentative de detașare a Ucrainei de lumea rusă".

Oricum, analiștii cad de acord că strategia geopolitică globală a Statelor Unite are ca obiectiv prioritar controlul Eurasiei și preîntâmpinarea apariției în acest spațiu a unui challenger redutabil al Americii la hegemonie incontestabilă. Istoricii lumii moderne apreciază că această conduită în lume a determinat, în secolul trecut, ieșirea Americii din izolaționism și angajarea sa ca stat beligerant în ambele războaie mondiale, pentru a preîntâmpina hegemonia a Germaniei pe continentul european, dar și în lume, iar apoi adoptarea politicii de îngrădire a URSS, ceea ce a dus la un alt treilea cvasi-razboi mondial, războiul rece. Astăzi, tot mai preocupate de urgență galopantă a Chinei în lume, pe fronturi dintre cele mai importante ale competiției pentru preeminența mondială, Statele Unite urmăresc în același timp să împiedice o apropiere și între Uniunea Europeană și Rusia, și un eventual proiect de securitate eurasiatic care să nu implice Statele Unite. Dar acestea sunt proiecții care merg deja departe.

Pentru cele ce se întâmplă sub ochii noștri, poziția Washingtonului față de căile de rezolvare a crizei ucrainene a fost poate cel mai clar exprimată de către fostul ambasador al SUA la Kiev, Steven Pifer. Criza ucraineană nu trebuie rezolvată între Statele Unite și Ucraina, cum susțin diferiți analiști occidentali, căci astfel “s-ar ține prea puțin seama de dorințele guvernului și poporului ucrainean”, argumentează, cât se poate de diplomatic, ambasadorul american. “Washingtonul și Moscova nu pot și nu vor încerca să reglementeze această criză peste capul ucrainenilor”, își continua demnitarul american discursul său impecabil de corect politic. Și el se declară convins că și în situația în care problema Ucrainei va mai tulbura o vreme agenda relațiilor Moscova-Washington, cele două capitale pot coopera, din fericire, pe probleme în care interesele lor coincid, cum ar fi programul nuclear al Iranului, Afganistanul, controlul armelor strategice și combaterea terorismului. Din punctul de vedere al Washingtonului, revine în final ambasadorul american pe ideea sa principală, criza ucraineană trebuie rezolvată în cadru bilateral, ucraineano-rus, căci Rusia deține pârghiile economice, energetice și militare în această relație. “Statele Unite și Uniunea Europeană pot juca un rol de sprijin, dar este vorba, în primul rând și înainte de toate, de o problemă Ucraina-Rusia”.

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*